

Qan yaddaşımızın unudulmaz səhifəsi

1918-ci ilin mart ayının sonlarında Bakıda qanlı faciələr törədən erməni daşnakları uşaq, qoca, qadın demədən minlərlə azərbaycanlıni qəddarcasına öldürdülər, diri-diri yandırdılar. Qırğınlar təkə Bakıda deyil, Şamaxı və Quba qəzalarında, Qarabağda, Zəngəzurda, Naxçıvan-da, Lənkəranda, Gəncədə və digər bölgələrdə xüsusi qəddarlıqla davam etdirildi, dinc əhali kütləvi surətdə qətlə yetirildi, şəhər və kəndlər yandırıldı, milli mədəniyyət abidələri dağıdılıb məhv edildi.

O vaxt Şamaxı qəzasının azərbaycanlılar yaşayan 58 kəndində ermənilərin qətlə yetirdikləri günahsız azərbaycanlıların sayı minlərlə idi. Erməni daşnaklarına başçılıq edən S.Şaumyan, S.Lalayev, Z.Arestisyan, Amazasp, T. Əmirov və A.Əmiryan qardaşlarının rəhbərliyi ilə törədilən qətləmlər dəhşətli mənzərəsinə görə ən ağır soyqırımlardan hesab edilirdi.

Həmin dəhşətli günlərin şahidi olmuş alman A.Y.Kluqe qeyd edirdi ki, ermənilər müsəlman (azərbaycanlı) məhəllələrinə soxularaq hər kəsi öldürür, qılıncla parçalayır, süngü ilə dəlmə-deşik edirdilər. Qırğından bir neçə gün sonra bir çuxurdan çıxarılan 87 azərbaycanlı cəsədinin qulaqları, burunları kəsilmiş, qarınları yırtılmış, cinsiyyət orqanları doğranmışdı. Ermənilər uşaqlara acımadıqları kimi, yaşlılara da rəhm etməmişdilər. Azərbaycanın tarixi ərazisi olan Qərbi Azərbaycandan soydaşlarımızı

Son iki yüz ildə Azərbaycan tarixinə qanlı səhifələr, dəhşətli hadisələr kimi yazılmış 1918-ci ilin martında ermənilərin törətdikləri soyqırımı bəşər sivilizasiyasına ləkə olan cinayətdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin “Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında” 1998-ci il 26 mart tarixli Fərmanı ilə soyqırımı aktlarına siyasi-hüquqi qiymət verilməsi bu sahədə aparılan tədqiqatlara, həqiqətin üzə çıxarılması istiqamətində səylərin artırılmasına təkan oldu. Azərbaycanlılara qarşı törədilmiş qətləmlər şəhidlərinin xatirəsi xalqımız tərəfindən ehtiramla yad edilir.

köçürmək üçün soyqırımlar, günahsız insanlara qarşı ağıla gəlməyən amansız qəddarlıqlar törədildi. Ermənilər ideoloqları hesab etdikləri Şaumyanın, qulağı kəsilmiş Andranikin, Amazasp Danielyan, Lalayan kimi qanıçən daşnakların rəhbərliyi ilə Naxçıvanda, Bakıda, Şamaxıda, Quba qəzasında, Qarabağda ... bir sözlə, Azərbaycanın bütün yaşayış məskənlərində kütləvi qırğınlar, talanlar törətdilər. 1918-ci ilin martında Bakıda azərbaycanlıların tamamilə məhv edilməsi kimi cinayətkar planın icrasına başlandı. Şaumyanın başçılıq etdiyi silahlı dəstə 1918-ci ilin 30-31 mart hadisələrində tək Bakıda 30 minədək soydaşımızı amansızcasına, xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirdi.

1992-ci ilin fevralında ermənilər Xocalı şəhərinin əhalisinə misli

görünməyən divan tutdular. Bu qanlı faciə minlərlə azərbaycanlınin məhv edilməsi, əsir alınması, şəhərin yerlə-yeksan edilməsi ilə nəticələndi. Xocalı qətləmini haqqında həqiqətlərin dünyaya çatdırılması, bu faciənin xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün Azərbaycan dövləti bütün zəruri addımlar atır. Bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyət ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qayıdandan sonra başlanıb. Ulu öndərin təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verilib, fevralın 26-sı Xocalı Soyqırımı Günü elan edilib.

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncama əsasən, 1918-ci ildə törədilmiş azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi təkə ölkəmizdə deyil, dünyanın bir çox guşələrində yaşayan

həmvətənlərimiz, diaspor təşkilatları, xaricdəki səfirliklərimiz tərəfindən geniş qeyd olundu. Azərbaycan xalqına qarşı ermənilərin ötən əsrlərdə aparıcıları soyqırımı siyasəti nəticəsində 2 milyondan artıq soydaşımızı, günahsız insanlar qətlə yetirilmiş, kəndlər, şəhərlər dağıdılmış, yandırılmışdır. Terrorun, işğalçılıq siyasətinin dövlət səviyyəsində dəstəkləndiyi Ermənistanın Azərbaycana qarşı zaman-zaman ərazi iddiası əsasında baş verən qırğınlar nəticəsində qətlə yetirilən soydaşlarımızın sayı yüz minlərlədir. “Azərbaycanlılara qarşı soyqırımı siyasətini işfə etmək, bütün həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün müəyyən işlər görülmüşdür. Lakin bu sahədə hələ qarşıda görülsə işlərimiz çoxdur” söyləyən ulu öndərin imzaladığı Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında” fərman, Xocalı faciəsinin ildönümləri münasibətilə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilən aksiyalar daşnakların dövlətimizə və xalqımıza qarşı işğalçılıq və soyqırımı cinayətlərinin açıqlanması baxımından çox mühüm addımlardır.

Erməni çəlladlarına ən layiqli cavab isə İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın qazandığı Zəfər, Ermənistanın kapitulyasiya aktını imzalaması oldu.

**Azər SÜLEYMANOV,
Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi
rayon təşkilatının sədri**